

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره ششم - سال سوم

۱۳۸۱ - ۱۳۸۲

تاریخ چاپ ۱۳۸۱/۱۲/۱۷

شماره ترتیب چاپ ۱۷۱۲

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۶۲۴

طرح فوریتی

طرح الحاق یک ماده به آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

یک فوریت این طرح در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ به تصویب رسیده است

تدوین آئین نامه داخلی

کمیسیونهای ارجاعی

اداره کل قوانین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

در آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی نحوه رسیدگی به تقاضای همه پرسى موضوع اصل پنجاه و نهم (۵۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران روشن نیست و در صورتی که رئیس جمهور یا نمایندگان در مواردی تقاضای اعمال این اصل را داشته باشند نحوه رسیدگی به آن در مجلس مبهم می باشد. لذا لازم است با اضافه نمودن موادی به آئین نامه داخلی این تقیضه بر طرف گیرد. در این راستا طرح زیر با قید یک فوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می گردد.

شمس الدین وهابی - احمد شیرزاد - محمد دادفر - سهراب قشقائی - الهه کولائی - پیر مؤذن - اکبر اعلمی - موسوی نژاد - علی محمد نمازی - نعمت الله علیرضائی - سیدناصر قوامی - محمدرضا اسماعیلی مقدم - داود سلیمانی - احمد بورقانی - محمد نعیمی پور - سید آقا میری - میر محمود یگانلی

طرح الحاق یک ماده به آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

ماده واحده - ماده زیر و پنج تبصره آن به عنوان ماده (۲۰۷) به آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی افزوده می شود و ماده (۲۰۷) تا (۲۴۲) فعلی آن به ترتیب به

(۲۰۸) تا (۲۴۳) تغییر می‌یابد:

ماده ۲۰۷ - برای بررسی تقاضای همه‌پرسی موضوع اصل پنجاه و نهم (۵۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران کمیسیون ویژه‌ای مرکب از پانزده نفر از نمایندگان با رأی مستقیم مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌شود تا مطابق مقررات حاکم بر تشکیل و نحوه اداره کمیسیونهای دیگر موضوع را بررسی و گزارش خود را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۱ - درخواست همه‌پرسی باید به وسیله رئیس جمهور یا حداقل یکصد نفر از نمایندگان مجلس تقدیم گردد و رسیدگی به آن یک شوری است و در صورتی که قید فوریت برای آن به تصویب مجلس نرسیده باشد، عادی تلقی می‌گردد. در صورت تقاضای فوریت برای رسیدگی به درخواست همه‌پرسی فوریت آن براساس مواد (۱۵۸) تا (۱۶۲) این آئین‌نامه مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت تصویب فوریت براساس مواد (۱۶۳) تا (۱۶۷) در دستور کار مجلس قرار می‌گیرد.

تبصره ۲ - مدت زمان صحبت مخالفین و موافقین در صحن علنی مجلس حداکثر و مجموعاً ۶ ساعت خواهد بود که هر کدام حداکثر پانزده دقیقه می‌توانند صحبت کنند. نحوه ثبت نام و نطق مخالفین و موافقین مطابق ماده (۱۱۱) این آئین‌نامه خواهد بود. نماینده دولت و منبر کمیسیون ویژه هر کدام می‌توانند تا یک ساعت توضیحات خود را ارائه دهند.

تبصره ۳ - پس از پایان مذاکرات، رأی‌گیری علنی و با ورقه به عمل خواهد آمد. نحوه رأی‌گیری به ترتیب زیر خواهد بود:

الف - اصل مصوبه کمیسیون ویژه.

ب - پیشنهاد جایگزین پیشنهاد دهندگان یا رئیس جمهور.

ج - پیشنهاد جایگزین کمیسیونها به ترتیب وصول.

د - پیشنهاد جایگزین نمایندگان به ترتیب وصول.

تبصره ۴ - در مرحله طرح هر یک از پیشنهادات علاوه بر پیشنهاد دهنده، یک موافق و یک مخالف و نماینده دولت و مخبر کمیسیون هر یک حداکثر به مدت ده دقیقه می‌توانند صحبت کنند.

تبصره ۵ - مناط تصویب همه‌پرسی رأی مثبت حداقل دو سوم مجموع نمایندگان خواهد بود.

اصل پنجاه و نهم قانون اساسی

در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اعدال قوه مقننه از راه همه‌پرسی و مراجعه مستقیم به آراء مردم صورت گیرد. درخواست مراجعه به آراء عمومی باید به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.

مواد (۱۱۱)، (۱۵۸)، (۱۶۲)، (۱۶۳)، (۱۶۷)، (۲۰۷)، (۲۰۸) و (۲۴۲)

آئین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۰

ماده ۱۱۱ - موضوعاتی که طبق دستور در مجلس مطرح می‌شود باید یک ساعت قبل از موقع انعقاد جلسه در ورقه مخصوصی که خارج از جلسه نصب می‌گردد، ثبت شود تا مخالف و موافق، در صورت تمایل، با تفکیک کلیات و هر یک از مواد، در آن ورقه در

ستون مخصوص، شخصاً ثبت نام نمایند. حق تقدم نطق با کسانی است که ثبت نام کرده باشند که در این صورت، یک مخالف و یک موافق به ترتیب نطق خواهند کرد. در صورتی که مخالف یا موافقی ثبت نام نکرده باشد، نمایندگان مخالف و موافق در مجلس می توانند کتباً نوبت بگیرند و به تناوب صحبت کنند. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، مخالفان می توانند به نوبت صحبت کنند و اگر مخالفی موجود نباشد غیر از نماینده دولت و یا مخیر به عنوان موافق کسی صحبت نخواهد کرد.

تبصره - در صورتی که موضوعی در دستور کار مجلس قرار گیرد و به دلایلی مطرح نشود و همان موضوع در جلسه بعد مجلس مطرح شود برگ ثبت نام مخالف و موافق اولیه معتبر است.

مبحث سوم - مراحل بررسی و تصویب طرحها و لوایح فوری

اول - کلیات موضوع طرحها و لوایح فوری

ماده ۱۵۸ - طرحها و لوایح فوری عبارتند از یک فوریتی، دو فوریتی و سه فوریتی.

ماده ۱۶۲ - با تقاضای دولت یا پانزده نفر از نمایندگان و تصویب مجلس قبل از ورود به شور در ماده واحده یا مواد طرح و یا لایحه می توان از آن سلب فوریت بطور مطلق، و یا سلب یک فوریت از دو فوریت، و یا یک یا دو فوریت از طرحها و لوایح سه فوریتی نمود. تقاضای سلب فوریت برای هر طرح و یا لایحه فقط یک بار امکانپذیر است.

دوم - طرحها و لوایح یک فوریتی

ماده ۱۶۳ - طرحها و لوایح یک فوریتی، پس از تصویب فوریت، به کمیسیون‌های اصلی، فرعی ارجاع می‌شود تا خارج از نوبت مورد بررسی و تصویب قرار گیرد. گزارش کمیسیون درباره این طرحها و لوایح حداقل چهل و هشت ساعت قبل از موقع طرح در مجلس چاپ و بین نمایندگان توزیع می‌شود.

ماده ۱۶۷ - در طرحها و لوایح سه فوریتی، پس از تصویب کلیات، در همان جلسه نسبت به ماده واحده یا هر یک از مواد مذاکره و رأی‌گیری می‌شود. پیشنهاد نمایندگان قبل از ورود به ماده واحده یا هر یک از مواد پذیرفته می‌شود و نسبت به آنها پس از اظهارات یک مخالف و یک موافق و نماینده دولت اخذ رأی به عمل می‌آید.

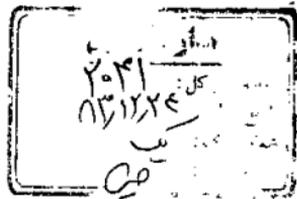
دوم - اصلاح جزئی در خطوط مرزها

ماده ۲۰۷ - در لایحه تقدیمی مربوط به اصلاح جزئی در خطوط مرزی، متن کامل عهدنامه بین‌المللی آن، که براساس اصل هیناد و هشتم (۷۸) قانون اساسی تنظیم شده باشد، جهت بررسی باید ضمیمه گردد. متن این عهدنامه پس از اعلام وصول، بلافاصله چاپ و بین نمایندگان توزیع و همزمان به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی ارجاع می‌شود.

ماده ۲۰۸ - کمیسیون مذکور در ماده قبل، پس از کسب نظر مشورتی کمیسیون قضائی و حقوقی و با دعوت از نماینده شورای عالی امنیت ملی و نمایندگان پیشنهاددهنده، به بررسی همه‌جانبه موضوع می‌پردازد و ظرف یک ماه گزارش تفصیلی

خود را مبنی بر قبول یا رد عهدنامه به ضمیمه پیشنهادهای اساسی به هیأت رئیسه ارسال می‌دارد.

ماده ۲۴۲ - کلیه قوانین و مقررات دیگر درخصوص آیین‌نامه داخلی مجلس لغو می‌گردد.

دائرة چاپ و تکثیر